

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen,
Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám.
Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 155 szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona,
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Szombat, november 30.

A háborus szfinksz.

Hosszu hetek sora óta, mint valami hatalmas lidércnyomás, fekszik a lelkünkön, a testünkön, a gondolkodásunkon, a munkakedvünkön, az elhatározási szabadságunkon és termékenységünkön egy probléma: lesz-e háboru? A civiltevékenység mely pillanatban adja át terét, készségeit és szerszámaikat a miliciának? Erdemes-e megfeszített inakkal, lüktető agygyal dolgoznunk a holnap eredményeiért, holott nem tudjuk, vajjon ez a holnap mit hoz a számunkra, a kenyérkereset megszokott szerezését-e, avagy a vörös hajnalt, amelynek estéjét talán már meg sem érjük?!

Hosszu hetek emésztő sora óta rágódik ez a kérdés az egész európai termelésen, ennek a széles fogalomnak gazdasági, társadalmi, politikai, anyagi, és erkölcsi vonatkozásain. És nem tagadható, hogy a háboru eme bizonytalansága nem alaptalánul tartja remegésben idegelelűnket. Hiszen maga a kéres milliónyi szálával, hegyével, kiinduló és végződő érintkezéseivel a népek, az államok, sőt a családok és az egyének minden fajtát, minden rétegét magához fűzi áthatja és guzba köti. Ez a kérdés maga egy élő szervezet, amely lázban van, amely fáj, amely hol egész ségesebb, hol betegbb aszerint, amint a külső behatások a béke, vagy a háboru közellétének érzetével hatnak reá.

Ezek a külső behatások egy kegyetlen jétek változatosságával kincznak bennünket. Hol ez, hol az az irányzat vezet s hol az, hol emez sal. Tegnap még agyudörgéseket vélt hallani a felzaklatott képzelt s ma ismét a béke szolozsmája zeng felénk a félhivatalosok szűkszavu információjából. Ma békés forduló volt be, mert Berchtoldék politikája változott, mert Asquith ajánlatára elfogadta azt az expedienst, hogy a szerb kikötő kérdését csak a többi balkáni kérdéssel együtt, még pedig a török kapuk előtt folyó háboru befejezése után oldják meg.

Igy bizonyos eltolódást szenved a főkérdés: lesz-e hét mozgósítás, lesz-e harc, lesz-e vérontás? Ami természetesen nem javít a helyzeten, mert hisz csak megnyújtja a bizonytalanság sorvasztó időszakát, de magát a bizonytalanságot meg nem szünteti. A diplomácia ontani fogja a maga nagyhangu kijelentéseit, lelkesedni fog a békéért, örültségnek fogja bélyegezni a háboru s közben innen is, onnan is csapatösszevonások, részleges mozgósítások és ezek dadogó cáfolatainak hirtetzi még teljesebbé az eddigi zavart, remegést és kétségbeesést.

Es olvasván, látván mindezeket, újra, meg elöturakodik a közgondolkodásban az a kérdés is, hogy miért, kinek és minek kell vol-

taképpen a háboru? Mert látjuk, hogy valamiért, valamire és valakinek kell. Csak az igazi okot, az igazi célt, s az igazi mozgató rugókat nem ismerjük és nem látjuk. — Ausztria-Magyarország és Oroszország, amelyekről az a vélelem, hogy a kettőjük ügyéről van szó, kölcsönösen tagadják háborus szándékaikat. Franciaország, Németország, Anglia és Olaszország naponta valóságos hitvallásokat tesznek a béke mellett. Oroszország pedig szinte abból akar kázusz bellit csinálni, hogy mozgósítási híret keltik, minket, magyar és osztrák ujságírókat pedig lecsukítás terhe alatt tiltanak el attól, hogy hadikészülődésről referáljunk.

Pedig hát mégis folyik a hadikészülődés. Nálunk is, Oroszországban is, Franciaországban is, Németországban is, Angliában is, és Olaszországban is. Mindenütt. Ez így van s ezt csak tagadni lehet, cáfolni nem, mert a cáfolatot nem hiszi senki. Senki sem hisz mindenki retteg s nem tudja, miért.

Tele vagyunk tétong ósebekkel, halálos belső sérülésekkel, amelyekből szivárog kifelé a vérünk, az életünk ereje s amíg a zország olyan, mint egy körszoba, ajtáinkon acélköpökkel kopogtat és dörömböl valaki, nem tudjuk, kicsoda, nem tudjuk, miért, nem tudjuk, minő célból és minő szándékkal.

Csak azt tudjuk, tapasztaljuk és érezzük, hogy nagy bajunknak hívatása szerint való orvososa, a kormány, nem segít rajtunk, de felhasználja gyöngeségünket, betegségünket arra, hogy a maga kicsinyes, önző, rövidlélekzetű célocskáit elérje, játékcokkáit végigmókázza. Ha belehal is a beteg. Ez pedig nagy hiba, nagy vétek, nagy bűn. Mi vagyunk az életet és vért gondolkodás nélkül felajánló nemzet. És mikor arról van szó, hogy holnap talán másor kerülhet erre a telajánlásra, a mi kormányunk csak a maga hitvány érdekeinek a világot nézi, csak ebben él, ebben dolgozik, s ebben merül ki minden tehetsége. Magát a renygető nagy háborus veszedelmet is a maga hatalmának fenntartására használja. Magát a nagy veszedelmet is rettenetes önzéssel a maga számára és javára tökéskiti. Szinte számít arra, hogy a nemzet közvéleményét a háboru veszedelmétől való félelem egészen lekötés és nem törődik belső bajaival, belső életének szűnyűsleges nyavalyáival, amiket az erőszakból elősköd önkormányzati rendszer oltott bele szervezetébe. Arra lenne szükség, hogy nemzeteti életünk váljék alkalmatossá háborus megpróbáltatásra, de a magyar kormány éppen ez elől a szükség elől zárkózik el. Becsesebb neki a maga hatalma, mint az, hogy az elhatározó pillanatokban legyen bennünk élet és legyen bennünk vér, amit felajánlhatunk.

Debreczen város közgyűlése.

A város törvényhatósági bizottsága tegnap délutántartotta november havi rendes közgyűlését Domahidy Elemér főispán elnöktele aatt.

A főgármesteri jelentés tudomásul vétele után a közgyűlés tudomásul vette a kereskedelemügyi miniszter leiratát s elfogadta az egyetemi kórházra vonatkozó kutuszmiszteri leiratot, Korb F. óris terveit, költségvetését, egyben egyhangu határozattal kimondta, hogy a kórházra, egyetemre és egyetemi épületekre szűk séges te'ket' elutratja.

Több törvényhatóság átiratainak 'etárgy'álása után a közgyűlés a Péterfia-utca 11. számú te'ekre megadta az építési engedélyt azzal a tervvel szemben, hogy ott utca nyitassék. Kimondta, hogy a vi'ég'ítési és nymda vállalatok részére emelendő épület és egybe' a Szent-Anna utca kiszé'esítésére szolgáló Batthyány-utcai telket megveszi, hae azt a tulajdonosok 100 ezer koronáértátengedik. Az ügy tárgya'ása előtt a referens imertette a tulajdonosok újabb beadványát, amely szerint bejelentik már előre is, hogy az e'adástól visszalépnek, mert az amugy is mé'tányosan számított árból, a 193,000 koronából' egyjártalán nem engednek, o csóbbért — nem adják a te'ket.

A városi házipénztár és gyámpénztár pénzeinek elhelyezésére kimondta a közgyűlés, — hosszabb vita után — hogy e'sősorban azok a pénzintézetek kapnak betéteket, amelyek eddig — vagyis a Debreczeni E'ső Takarékpénztár, az A'földi Takarékpénztár, Debreczeni Hitelbank, A'talános Forgalmi Bank, Bankegyesület, Debreceni Bank, Takaré- és Hite'ntézet, Magyar A'talános Hitelbank debreceni fiója intézetekné' következő fö'tételek mellett: A letétjellegű, 6 hónapné' rövidebb lejáratu és chekve betétek után fizet az Osztrák-Magyar Bank mindenkori 'eszámítóási kamatábnál 1 százalékkal alacsonyabb, de 'egalább 4, az állandó jellegű, tehát 6 havi időn tu' bennlévő betétek után az Osztrák-Magyar Bank leszámítóási kamatábnál fél ószázalékkal aacsonyabb, de legalább 4 és fé' ószázalék kamatot. A fölmondási idő 20000 koronáig három nap, ötvenezer koronáig 8 nap, 6és ötvenezer koronán felül 'evő összegeknél 20 nap. A chekve-szám'anál fölmondás nincs és eztaz Ipar- és Kereskede'mi Banknéj nyitják meg.

Száz-százezer korona összegig betéteket kapnak a Leszámító és Pénzváltó Bank, a Debreczeni Gazdák Bankja, és Gazdasági Takaré- és Be'városi Takarékpénztár, amelyek az állandó betétekért 5 és egyneved, 5 és fé', a rövid lejáratuakért 5 százalékos, ameddig pedig az Osztrák-Magyar Bank kamatába hat százalék, ők is hat százalék kamatot fizetnek, a Közgazdasági Bank és Vátóüzlet pedig a kíp'enc első pénzintézet ajánlatával egyező fe'téte'ek mellett kap betéteket. A fölmondási idő itt is ugyanaz, mint a többiekné'.

A közgyűlés elfogadta a közkórház kiépítésére irányuló 95000 koronás kölcsön megadását javasoló indítványt, kimondta a pällagi tagbirtokon dohánypa'lyta és istálló építését. Somogyi Zoltán szolgálatának teljes idejének a nyugdíjba beszámítását, Csapó László fizetésé-

nek rendezése mondta ki, va'amiint több kérés fö'ött döntött még.

Debreczeni Lajos, Debreczeni Jenő Szántó Győző fölszólalásai után kimondta még a közgyűlés a tanács indítványával szemben, hogy a Vidoni Testvérek és Társa szá'ami gyáros cégnek, ame'ly Debreczen iparában igen jelentős szerepet visz, tíz évi időtartamra fogyasztási adó ppót'ekot ad ama yers árukra, amelyeket más fogyasztási körzetekből hoz be.

A közgyűlés este hét órakor ért véget.

Bénulás.

Megdöbbsentő je'enségek mutatkoznak. Más esztendőben ilyenkor karácsony és újév táján a rendesné jóval élénkebb, elevenebb é't szokott pezsdü'ni az ipr és kereskedelem terén.

Ílyenidő tájban a forgalom fellendül, mindenkinél van va'ami beszerezni valója, mindenkinél van va'ami megrendelni valója, fokozottan fo'yik a munka, a kereset emelkedik, mindenütt pezsdü'ő é'et örvendetes virágzás, lüktető epevenség je'zi hogy az emberek ünnepre készülnek és van mib'ő ünnepre készülniök.

Az idén pedig éppen ebben az időszakban azt a megdöbbsentő tény't tapasztaljuk, hogy az ipar és kereskedelem terén egy eddig még sohasem tapasztalt, irtózatos megbénulás mutatkozik.

Ha végignézzük a mi főutcánkon és a kereskedőkné' érdeklődünk az üzlet mente iránt, csupa szomorú, leverő vájasszt halunk. A forgalom telejesen megszűnt, Alig látni vevőt. Idegen nem jö a városba. Az iparosok em kapak munkát. Minden pang. — Megbénult az egész gazdasági é'e't.

Ha ennek a kétségbeejtő he'yzetnek az okait keressük, természetesen e'sősorban a háborus veszedemre ubkkanunk, mint legfőbb okára a bénulásnak.

Az a fojtogató fé'elem, ame'lybe a háboru réme döntötte az embereket, megakasztja a polgári é'et rendes forrását. Mindenki aggódik, re-

meg, fé've gondol a bizonytalan holnapra és óvtosságb'ő költekezéseit a minimálisra redukálja.

Ennek tetejébe a kereskedő-világot szinte a katasztrófa szélére állította a rettentetes pénzvésáság csapása'. Most ismét súlyos rázkódtatással fenyeget az új adótörvény által előidézett ropant teherem'ekedés.

Az iparosokat még a heteg'őpási adó eme'ése is sújtja és ezeken kívül még százok is van, me'ly a hejzvetet igazán vigasztalanná, sőt határozottan kétségbeejtővé teszi.

De nem csak an'unk van ez így. Ez a bénulás nem valami esz'igetelt, he'lyi jeenség. — Rénehezedett ez az egész országra.

Az ország összes kereskedői és iparosai megdöbbsenne tapasztalják, azt a nagyfokú apngást, me'lyet a csapások egész halmaza idézett e'ő üzemiükben. Iparosok munkanélkül, kereskedők vevők nélkül állanak. A he'yzetet reményte'ennek tartják. Bécsi és budapesti nagy cégek és gyárak beszüntették utazóik működését. Más-kor az ünnepek e'őt tömegesen járják be a nagykereskedők és gyárak utazói a vidéket, most a'ig mutatkozik egy-egy utazó kereskedőinknél. A forga'om megakadt és be'őtt az ipari és kereskede'emi é'et oly nagyfokú pangása, hogy fé'ni e'het gazdasági katasztrófáktól, melyek tengődő iparukant és kereskede'müket még az eddiginé' is ajacsonyabb nivóra, ha nem a megsemmisü'ésbe döntik.

Ígazán e'érkezett a véső ideje, hogy ennek a nyomasztó, e'vise'hetelen hejzvetnek véget vessenek. Lássák be mánr egyszer, hogy ez igy tovább nem mehet. Már a'ig tengődünk, a meg e'hetésünk a legsilányabb, a fegy'nyomasztóbb terhek a'att foskadozunk és nincs egy nyugadt pillanatunk. Lag'ább ezt a szomorú, sivár meg e'hetést tegyék e'hetővé számunkra. Mondottuk már, döntsének akkár jobbra, akár balra, csak döntsének. Ennek az idegeket ör'ő, kinos bizonytata'anságnak véget kell vetni, mert ha ez még tovább is így tart — háboru né'kü' is meg eszünk verve.

A száz pohárhoz...

Egy szombat este történt. Ejjél felé jért az idő s az óriási bar «A száz pohárhoz» zsufo'va vot' ivókkal. mikor Morgan John belésett.

Be'épése nagy szenzációt kéjtett. Már nem egyszer jért út s jó ismerték. Azaz hogy a tulajdonosja páncérek s az ivók tudták, hogy dúsgazdag amerikai, aki az eredetiség hajhászásában jér ide s fejede'emi bőkezűséggel fizet mindenkiért.

Morgan Johan már két hónap óta tanulmányozta ilyen módon Páris fertőt.

Mióta egy éjje megundorodva eelgáns társaságátó', a festőt keresve, betévedt a Hal'es egy csapszékébe s ott a rendőrség egy sereg apasa' együtt őt is bekisérté, kedvét lelte e'küönös éjjeli kirándulásokban, és sorr látogatta a Montmartre kabaréit, a Rokvette bá'jait s a montpárnassai barokat.

Ez éjszakai fert mérges é'pkei és bogaórai úgy sapongtak körülötte, mint a pillék a gyertya'áng körül, mert természetesen csakhamar e'gendaszerien kelt szárnnyra, a gazdag amerikai szerep'ése...

Az utca tünderei a nyakába akszkodt, de sorra é'enzta őket s a koldusok, tolvajok és egyéb vé'ogatótt fickók, megelégedtek azzal, hogy nagyokat ittak szá'májára... egyebet nem merészkedtek, mert e'őször is a rendőrségtől fé'tek, meg azután a kísé'őjé'tő', egy hatalmas termetű; izmos ö'kü' fickótól, aki mesternek bizonyult a boxolás terén s akit az amerikai pusztán szemé'yes biztonsága megőrzése céljából szerződtetett maga me'él.

Am e szombat estén «A száz pohárhoz»

címzett csapszékben a boxoló nem vot' je'ni. mert e'őtte való este egy néger championnal való versey alkalmából jobb kezém törté. De Morgan Johan nem vot' az az ember, akit ilyen cseké'yég megakadályozna kedves fantáziája ki'e'gítésében s miután a Champs Elysees egy e'őke'előttermében néhány pohár vihskiyt lehajtott, egyedü' indult «A száz ophárhoz» imzett csapszékébe.

Nyugodtan és e'egánsan, mint mindig — tükörfényes illinderrec' a fején, felsőkabátja szé'je'nyitva, smokingja ingmelle fö'ött, amelyen briliáns gombok villogtak, belépett a borgóztól sűrű e'vegőjű hejységbe, amely már zsufolva volt tarka-barkaejszaka i vendégeivel. Csavargók, koldusok, utca e'ányok vegyesen könyökö'tek az asztalok mellett, s ap e'linka leheletébe csapott, izzadt emberszag vegyü't.

Néhányan az ismerősebbek azonna' fölugrá'tak és körülfogták.

— Most az én sorom következik — mosolygott Morgan — mindez urakért én tizek.

— És a hö'gyekért vette vissza a rőthaju nagy Mare'le, szemtelenű, kihívóan hozzé'simu'va. Morgan eltaszította: a hö'gyekért is.

Pillanatot a'att minden ophér megtelt s va'amennyien egy hajtszóra kiálták. Másodsor is megte'tek a poharak.

Ekkor fe'nyilt az ajtó, s betántorgott egy a'ak, akit úgy látszik jól ismertek, mert hangos kié'tozással üdvözöltek.

— A bö'cs!... a bö'cs! Eljött megtekinteni az amerikai!

A küszöbön egy öreg, hata'mas testalkatu fér'ije'nt meg, fél go'lla, él Diogee'snrl... Kuszsa ősz haján egy ka'ap maradványa feküdt,

A béketárgyalások.

Nincs eredmény. Megmarad a török alkotmány. Merénylet a szultán ellen.

Durazzó az albánoké.

A török és bolgár meghatalmazottak a fegyverszünet kérdésében nem tudtak megegyezni és Bujuk Csekmedzsében most már csak a végleges béke feltételeiről tárgyalnak. Bulgária a fegyverszünet engedélyezését Drinápoly átadásától tette függővé, mire Törökország kijelentette, hogy erről még beszélni sem lehet vele, másrészt Nazim b'asa kijelentette, hogy fegyverszünethez csak akkor járul hozzá, ha a bolgár seregek Kirkilisszig visszavonulnak. Minthogy ekként a fegyverszünet kérdésében minden közeledés lehetetlennek látszott, Török kezdeményezésre abban állapotok meg a meghatalmazottak, hogy az ellenségeskedéseknek végleges beszüntetése, illetve a békekötés ielől tárgyalnak. Meg is kezdtek már ez iránt tegnap a tanácskozásokat, de mindjért az első napon itt is legyőzhetetleneknek látszó akadályok merültek fel. Törökország nem tekinti magát még teljesen legyőzöttnek és nemcsak Szalorikot akarja megmenteni, de Kirkilisszét, Drinápolyt, sőt Macedónia egyrészt is, míg a Bolgárok mindezt maguknak követelik és a csaaldzsai vonalon túl egy nagyon keskeny földsvot akarnak meghagyni Törökország birtokában.

Ilyen ellentétek mellett a minimumra csökkent a megegyezés reménye és el kell készülvé lennünk, hogy a béketárgyalások már a legközelebi napokban véglegesen megszakadnak és újra megkezdődik a kolera borzalmas asszisztálása mellett az öldöklő harc Csataldzsánál.

A bolgárok is, a törökök is fokozott harcikedvvel várják a döntő mérkőzést, amely csak az esetlen lordithatná a hadiszerecsét a törökök javára, ha Midiában akkora sereget szállíthatnának a harctérre, mely megakadályozhatná a szerb és görög seregek csatlakozását.

vállán száz év viharát átét fejlődő rongyai lógtak, részegnek é'tszott, mert fakó volt és mégis é'ngban égett s bozontos szemőjde alóil véztjós'óan vadul viollgtak szemei.

— Pillanatig mereven nézte Morgant, aki te'jesen nyugodt maradt — azitén hirtejen a söntés fe'é fordult:

— Egy bokot! igenc, igen... nem sört, — Auguste! Egy száz soust vetett az asztalra, aztán egy hajtszóra kiitta az e'ébe tett alkahot!

Csak ekkor fordult az amerikai felé, aki most már figyemesen nézte.

— Igaz-e, hogy amerikai vagy — kérde nyersen — s hogy háromszáz milliód van egymagadnak?

— Csakugyan igaz.

Az öreg még egy pohárra' fejhajtott. Körü'öttük néhna csend állt be.

— Igaz-e, — fo'yatta a bö'cs, még keserűbb, maróbb hngon — hogy mindennap huszonötezer frank a jövedemed s ehhez eég, — ha fő'esz az é'gyadból, többet nem is kell dolgoznod érte, Nagy isten! Mit csináj'on ez a sok szegény ördög itt, akiknek még huszonöt centimes-jük sincs egy tányér me'eg levesre? Igaz-e??

Morgan kiérzte a fenyegetést s kis hideg borzongatás futott végig a hátán, de azért béttran fe'te:

— Körü'belül igaz!

— Igaz-e, hogy odaét óriási földjeid, házaid vannak, ame'lyekben kényelmesen élhetne mind e sok nyomoru't fiko, asszony és gyerék, akiknek még egy rongyos vackuk sincs, ahe' meghuzhatnák magukat?

Morgan nem fe't.

Igy is a törökök hadállása napról-napra erősebb és a bolgár csapatok ellátása napról-napra nehezebb. Trácia már nem tud többé eleget szállítani és az élelmiszerek és lőszer szállítása járhatatlan utakon heteket vesz igénybe. A bolgároknak tehát újra offenzívába kell átmenniük, vagy pedig vissza kell vonulniuk a rengeteg emberáldozattal megszerzett hadállásokból, ami azonban végzetessé válhatik rájuk nézve. Mert több mint bizonyos, hogy eseten a törökök utánuk nyomulnak. És menél tovább húzódik a leggyverszűnet, annál nagyobb kilátás a törökök győzelmére. Mert Csataldza mögött gyülekezik az ázsiai új török sereg, amely lelkes hangulatban, fegyelmezett sorokban, teljesen harc képes állapotban várja az ellenséget.

A béketárgyalások.

Konstantinápolyból írják: Már az első találkozás alkalmával meg fogtak hiúsulni a béketárgyalások, mert bolgár részről ragaszkodnak ahhoz a követeléshez, hogy a török védősereg őrítse ki Drinápolyt. A hadműveletek két-három napon belül újból megkezdődnek. — Drinápoly még hónapokig ellenállhat az osztrómloknak és Csataldzaánál is kedvező a török sereg helyzete.

Konstantinápolyból írják: Kiszivárgott hír szerint a mai tárgyaláson Törökország meghatalmazottai Törökország számára oly határvonalat követeltek, mely Szalonikitől bezárólag Kirk-Kilisszéig terjedő területet meghagyja török kézre. A balkáni szövetségesek Enosz—Szeraj—Midia határvonalakat követelnek.

A szultán kívánságát teljesítették.

Miután azok az okok, melyek külföldi tengerészkatonáknak Konstantinápolyba való paraszállítására mérvadóak voltak, nem állanak fenn többé az előbbi mértékben, az osztrák-magyar és német legénység, valamint néhány más nagyhatalom legénységét visszarendelték a hajókra.

Ozmán Nizam jelentése.

A berlini nagykövét a portán beszámolt Vilmos császár és Ferencz Ferdinánd trónörökös találkozásáról és jelentést tett bukaresti.

Egyszerre megérezte, hogy je'nejte milyen goromba inzu'tus minde sok nyomorult p'ráva szemben. S az ő apja, Morgan Wilfem is szegény volt, s ép így nyomorultan, éhesen, mint mindezek tépett rongyokká' csatangolt Newyork utcáin... készen mindenre, mint ezek a páriák, akik között ő, Morgan John, az eredetiséget hajhásza...

De a bö'cs szava tovább dörgött:

— Ilgaz-e, hogy ötvenezer frankos 'akásban é'sz, ebédjeid háromzáz frankba kerülnek a száz frankos pezsgőn kívül? mást nem is iszol? Hogy 'akéjsereg lesi parancsaidat, autóid és yachtjaid vannak s azt sem tudod, mihez kezdj már ve'ük, S hogy az életed olyan, mint a színház, amelyben mindig csak az történik, amit te akarsz?

Hangj va'óséggal menydörgött. Részegen, izzó arca' emelkedett föl, hatalmasan, fenyegetően... Ures ophanét ütésre készen emé'te a magasba a kőn'ögzős fehelléte egyenest az amerikai arcába csaoptt.

Morgan érezte, hogy veszélyben van. Körü'ötte gyű'öllettől eltorzult, fakó arcok lihegték... s érezte azt is, hogy maga is fé'ig részeg és képte'en lesz a védelemre. Minden erejét összeszedte, hogy megőrizze nyugalmát és hidegen vágta vissza a bö'csnek:

— Ilgaz!... mindezzé' bírok...

— Csakugyan? — sziszegte a bö'cs.

Szünt é'lt be.

— Nos, öregem... és mindezzé' együtt még sem 'ehetsz r'észegebb, mint én!

S egy nagy 'ihégő sóhajjal lezuhant és ho'trészegeten terült el a földön.

Frédéric Bontet.

utjának eredményéről. H'telesen közölte a portával, hogy Románia benn marad a hármasszövetségben és nem kér Bulgáriától kárpót-
lést, ellenben a kucó oláhok belevonatnak a léggetlen Albánia területébe nemzetiségük biztosítása mellett.

A törökök elfoglaltak egy görög várost.

Az Alemdarnak jelentik az igazi harctérről: Török reguláris és önkéntes szabad csapatok átlépték a görög határt és megszállták Frikalát.

Merénylet a szultán ellen.

Konstantinápolyból jelentik: A rendőrség le tartóztatott egy Latell nevű bolgár banditát, mikor tegnap este a Dolma Bagese körül ölékodott. A bolgár banditánál bomba volt, amelyet nyilván a szultán palotájába akart vetni.

A török alkotmány megmarad

Konstantinápolyból jelentik: A porta kommunikét tesz közzé, amelyben határozottan megcátozza azt az itt elterjedt hírt, mintha a kormány, tekintettel arra, hogy a kamara 4 éves fennállása alatt semmi hasznos dolgot nem művelt és az ország szellemi nivója az alkotmányos rendszerre még nem alaklmas, elhatározta volna, hogy az alkotmányos kormányformát megváltoztatja és a kamara helyébe államtanácsot szervez. A kommuniké kijelenti, hogy a portának sohasem volt hasonló szándéka.

Albán zászló Durazzóban.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelenti Durazzóból: Eppen most tüzték ki a kormányépületre az albán nemzeti zászlót. A zászló kitézése minden ceremónia nélkül ment végbe. A tisztviselők szabad választására bízták, hogy az új rendszer alatt szolgálni akarnak-e vagy elakarnak utazni. A kikötőben levették az összes török zászlókat. Az albán zászló fekete sas vörös alapon.

A szerb csapatok hazasietnek.

Belgrádból jelentik: Csataldza és Drinápoly alól haza rendelték a bolgárok támogatására küldött szerb hadoszlopokat. Ez azért történik, mert a szerb hadügyminiszterium úgy értesült, hogy az osztrák-magyar monarchia négy hadtestet küldött Bószniába.

Olasz vélemény.

Rómából jelentik: A Tribuna illetékes helyről jelenti: A politikai helyzet teljesen tisztázódott. Az összes nagyhatalmak egyetértenek Albánia autonómiájában és semlegesítésében. Ausztria és Magyarország hajlandó a konferencián megjelenni, feltéve, hogy jóváhagyják minimális programját, amely a következő: Albánia autonómiája, a szerbeknek semleges adriai kikötőhöz való hozzáférése, megtiltása annak, hogy a szerbek Durazzót s a görögök a Valona öbölben levő szigeteket elfoglalják.

Nyomatványok.

Az „UJ DEBRECZEN” előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatvány szükségletüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legizlősebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. Telefon: 412.

Színház.

1912. nov. 29-én, pénteken, B) bérletben:

I. A SZIGETVARI VÉRTANUK.

Történelmi dráma.

Személyek:

Zrínyi Miklós, Szigetvár kapitánya — Szilágyi E.
Juarics Lőrincz, ifjú nemes — Szászhalmy.
Mária, neje — Vajda Ilonka.
Anna, Mária nővére — Halassy Mariska.
Csáky Bertalan, öreg nemes — Kemény Lajos.
Hadnagyok:
Szecsődy Péter — Perényi József.
Patacsics Imre — Kolozsvári Albert.
Bajony János — Kállay Károly.
Istvánffy Pál — Perényi Kálmán.
Szelima, szultán kegyence — Pethő Pál.
Serénk, Zrínyi pitvarnöke — Székely Gyula.

II. Dr. Pröhle Vilmos egyetemi magántanár szabad előadása a török—balkáni háborúról.

III. Szenes legény, szenes leány.

Operette 1 felvonásban.

Személyek:

Pier Karginul, szénáros — Kassay K.
Teréz Volberzeg, szénáros leány — Zilahyné.
Bidár, a rendőrbiztos titoknoka — Máté Gy.
Tardivel — Farkas Pál.

Heti műsor:

Szombaton: Limonádé ezredes, énekes vig-
játéka. C) bérlet. Új bejelentéssel.
Vasárnap délután: Leányvásár, ope-
rett. Mérsékelt helyárral. Bérletszámot — Bete-
k bérletben: Sarkantyú, szombat.

Limonádé ezredes szombaton, e hó 30-án lesz az idény egyik legnépszerűbb énekes vigjátéka megismételve s hogy az érdeklődés to-
koztassék, a két legjobb szerep meg lett cse-
relve, a z ezredes szerepét, melyet eddig Máté
jatszott, Kassay fogja játszani, a kutyamosót
Kassay helyett Máthé játsza. A többi fősze-
repeket Borbély Lili, H. Serfőzi Etel, M.
Tordai Erzs, Falussy, L. Farkas, Szabó Gy.,
Pethő, Szászhalmy, Székely, Vámos Gizi játsszák.

Párisi élet vasárnap este kerül bemutatásra. Az operett főszereplői lesznek Borbély Lili,
Csanády Irma, Aranyossy Nusi, M. Tordai E.,
Falussy, Kassay, Székely, Szabó, Máthé, L.
Farkas, Szászhalmy, Bérczi, Vámos Gizi stb.

Leányvásár vasárnap délután mérsékelt helyárral kerül színtre.

III. Richárd klasszikus tragédiája készül a drámai színpadon; a rendezést Kemény Lajos nagy ambícióval végzi. Egy-egy ilyen klasszikus előadás társulatunknak ünnepnapot jelent, miért is már most felhívjuk a közönség figyelmét.

Irodalom.

Kelet Népe. A Dr. Halmay Elemér és Cserna Andor szerkesztésében megjelenő «Kelet Népe» novemberi kettős száma felöleli a keleti események minden diplomáciai, politikai és gazdasági aktualitását. Egyébként is gazdag tartalma a vaskos füzet, amelynek jelentősebb cikkei a következők: Széjjegyzetek. — Informátor: Balkán dráma vagy európai dráma. — Dr. Prohászka Ottokár: Az egyház demokráciája. — Cserna Andor: A balkáni háború pszichológiája. — Török Gyula: Albert mester utja. (Dürer ur jegyzeteiből). — Sasvári Armin: Gazdasági jövőnk a Balkánon. — Dr. Noel Jenő: Egy király élete és halála. — Dr. K. M.: A börze. — A nagybankok. — A nagyvállalatok. — Az uzora. — A főváros gazdasági ügyei. — Az autotaxi. — Picadilly és társai. — A Margitsziget panamája. — A. A.: Drámai színpadok. — Bálint Lajos: Dalcrose. — Cserna Andor: Uta-

meg egy szobrász. — Jack: Nekrolog egy karmesterről. — Eusebius: Művészeti razzia a Tisza Kálmán-téren. — Jack: «Der gutsitzende Frack.» — Cs. A.: Kettős kiállítás. — Jack: Zenészkongresszus. — Florestan: Fedák Sari. A «Kelet Népe» szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, V., Lipót-köriut 27. sz. alatt van.

UJ DEBRECZEN

Deczember 1-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból **terjeszszék ismerőseik körében az „Uj Debreczen”-t.** Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthesük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen”-re előfizet, 8 napig ingyen kapja a lapot, akipeedig tiz előfizetőt gyűjt, annak **ingyen** küldjük.

HIREK.

Egy levél.

Bennűök a jól fűtött szobámban s kezembem tartok egy levelet. Kinézek a szűkségbe. Ó'omsulllyal nehezedik a lelkemre az a'evél. Majd felszabadulnak az érzéseim. Gyilkos marcangó'ást visznek végbe. Csend van. — Halom a szívem örűt dobogását... Szállni akarok s a to'rkomon akad a szó. Aztén ujra e' o'vasom a levelet s vízjaszul egy nagy, mélységes sóhaj száll e' a ellkemből.

S abban a sóhajban ott van egy egész országrész magyarországnak sóhaja...

Héborusdit akarnak játszani! Idegen nemzet aht'ami féktejenkedését akarjuk e'fojtani. Blégtételt akarunk venni s valljuk meg — féj is a fogunk praamire... Duobus tiigantibus tertius gaudet».

Lessük a koncot.

S míg mindezekért kokára tesszük az e'tűnket, míg essük várjuk a külföldi eseményeket — az a'att nem tudjuk, hogy mi történik nálunk. Nem látjuk, hogy itt közöttünk mérges tűz piszékol, ami egyszerre lángba boríthat egy egész országrészt. Nem gondo'unk arra, hogy a történe'em megismétölhető.

Nem tudjuk, hogy van hé'y ebben az országban, ahol ami magyar testvéreink nem biztosak a ho'nap felől.

Igen, a m'f magyar testvéreinket be'edobhatva az idegen tengerbe, e'sű'jedés fenyegeti!

E' akarják nyelni őket a Traján dicső utódai, a mama'igán élőkődő hős dászkálok. 48-as időköt örömmel emlegetnek. Pópáik által «jó» vannak informá'va mindenről. Le'hetséges, hogy a ho'na preggelt megérem, de az is könnyen lehet, hogy nem.

Minden regge' lehetséges a halálos veszedem. — A többi közt ez a' a levélben. S ez ta' evejet nem ks gyermek, nem is az egész világ'nak író, szenzációs hírekke' dolgozó hadi tudósító írta, hanem egy missziói ref. 'elkész, aki

de van ke'ke've számba sem vehető kicsiny se-regéve' az o'áhok közé.

Csak nekem írta, csak négy szemnek mondja — de anná' megdöbentőbb őszinteséggel. Egy ref. 'elki pásztor, aki minden este a román nemzeti d'lokat üvöltő dászkálok rekedt ordítása me'lett tér nyugalomra.

Egy magyar, aki ha k'lep a házából, bunyik arçok, éjfelete tekintetek fogadják. Mi'a'att mi fegyverben állunk idegen szempontok — idegen érdekek miatt, aza'att vajahol, nem is o'yan messze, magyar testvéreink, mindenkitől esténként imádkoznak a ho'nap reggelért!

S én érezem, tudom, hogy amikor va'aki e sorokat e'olvassa, szintén valami szent intenzitá'su sóhaj fog e'szállani az ajakáról, amelynek érzésekk'e' teli tartalma ezt fogja jelenteni: nem ke' háboru!

R—á...y.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Matolcsy László debreczeni ref felsőbb leányiskolai tanárt kinevezte a győri állami felsőbb leányiskolához rendes tanárrá.

— **Vasárnapi isentiszteletek.** 1912. december 1-én a ref. templomokban a következők fognak prédikálni: Nagytemplomban prédikál Gáborjéni Szabó Gábor s.-lelkész, ágendázik: Konrad Zoltán s.-lelkész; Kistemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Szele György lelkész; Kossuth-utcai templomban prédikál Peleskey Sándor viski lelkész, ágendázik Polgár Gyula s.-lelkész; Ispóty-templomban: prédikál Demeter Gyula s.-lelkész, ágendázik Uray Sándor lelkész; Csapókerti imaházban prédikál Kovács János vallásokt. lelkész; Homokkerti imaházban Boér Károly vallásokt. lelkész.

— **Debreczeni bankok. fuzója.** A Debreczeni Városi Takarékpénztár és a Gazdasági Takarékpénztár már régi idő óta törekedtek arra, hogy egymásba olvadjanak. Eddig a hitellező nagyobb bankok a tervet nem fogadták szívesen, de most már sikerült a meg egyezést létrehozni, melyet a legközelebbi közgyűlésen fognak szankcionálni. A fuzonálásnál a Gazdasági Takarékpénztár visza a vezetőszerepet, mivel alaptőkéje nagyobb, üzletkőre pedig kiterjedtebb. A részvények 100 korona értékűek lesznek s így a gazdasági Takarékpénztár minden részvényeért a részvénytulajdonosok két részvényt kapnak.

— **Izraelita isentiszteletek.** Az izraelita hitközség előjárósága értesíti a hitközség tagjait, hogy a Deák Ferencz-utcai izr. templomban az isentiszteletek további rendelkezésig a következő időben fog kezdődni: Pénteken este háromnegyed 4 órakor, szombaton délelőtt 9, délután egynegyed 4 órakor, köznapokon reggel háromnegyed 4 órakor.

— **To'vaj éjje' ór.** A debreceni patkógyárban már régebben észrevették, hogy a gyárból egymásután tűnnek el a kalapácsok, reszalók s más effajta eszközök. A to'vajt végre november 19-én éjje' kézrekerítették Szabó András ottani éjje'i ór személyében, amint akkor is utban volt kife' a gyárból vagy 50 drab dísztegláva. A gyár ma megtette a feljelentést a hűtlen szolgá'len az ügyészségénél, amely a nyomozást megindította.

— **Halálozás.** A mai nap délelőttjén a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Szabó Gáborné gkath. 20 éves, Imre Gábor ref. 62 éves, Rothschild Márton izr. 7 hónapos.

— **Letartóztatott óratovaj.** Az ügyészség ma 'etartóztatta Sipos Imre foglalkozás nélküly egyém, aki Körfi Dezsőnek egy dup'afedeű ezüst óráját e'lopta.

— **Hölgyzenekar a Magyar Király-kávéházban.** Fehérváry Margit személyes vezetése alatt Puskás Otília cimbalom szolista közreműködésével Hauserl Károly karmester.

— **Déván nem mulatnak.** Oly határozatot hozott tegnap Déva józan, becsületes gondolkodásu magyar lakossága, amely, mint az itteni Nőegylet elhatározása, őszinte magabizsallásra intheti az öröm aranypohara után futkosó élvvembert. Mindnyájunkat. Déván az idén nem lesz semmiféle néven nevezendő mulatság. Még a jótékonyág nevében sem rendeznek ünnepélyeket. S vajjon nem ez-e a legbecsületesebb magatartás ebben az időben? — Vajjon csak így lehet-e jótékonykodni, ha a gyogyó báliermekben, a szórakozás karjaiba dobva magunkat, szórjuk a pénzünket? Nyomorultak vagyunk. Könnyes a szemünk. Tudunk panaszkodni, hogy szegények vagyunk s mégis tudunk mulatni! Mégis újabb, s mégis újabb alkalmak után futkosunk, hogy anyilvárosság pompájában keressünk gyogyulást szegénységünkre. Becsületes-e ez az eljárás, — azért a mai örűlt társadalmu felfogás a felelős, amely szinte elmulasztathatlan kötelességvé teszi a modern embernek a magamutogatását. S uszunk lefelé az árral, amely peboritp iszokkal, szennyel. Adjunk hátát az Istennek, hogy vannak még emberek, magyarok, akik tudnak józanul gondolkodni!

Legújabb.

Saját tudósítónktól.

Návay beszéde a képviselőházban.

Budapestről jelentik: Návay ma beszédet tartott az ellenzék ellen, melyben azt fejtegette, hogy az ellenzék programja már enyhült és mindinkább engedékenyebbek lesznek.

Bevették-e Durazzót?

Budapestről jelentik: Mindedig az a hír tartotta magát, hogy Durazzót a szerbek bevették. Ez azonban egész mostanig nem nyert megerősítést. Így tehát bizonytalan, s nem valószínű Durazz óbevétel.

Drinápoly pusztulása.

Budapestről jelentik: Drinápolyban egész városrészek leégtek. Az utcákon rengeteg holttest hever. A városban kitört az anarchia. A lakosság a legvégső kétségbeesés előtt áll. Attól tartanak, hogy a helyőrség is felélad.

A szerbek hadikészülődése.

Budapestről jelentik: A kragujeváci arzenálban lázasan folyik a munka a hadiszerek és fegyverek elkészítésén és rendbehozatalán. Az arzenálban óriási mennyiségű fegyver van felhalmozva. Különben Kragujevac a tulajdonképpen gócpontja a szerbek hadikészülődésének.

Szerbia izgatni akar.

Budapestről jelentik: Szerbiának az a terve, hogy betör Boszniába, felláztatja az ott élő szerbeket, sőt a Magyarországon élő szerbeket is izgatás folytán felakarja lázítani.

Ellenzéki képviselők a Ház előtt.

Budapestről jelentik: Ma csak négy ki-zárt ellenzéki képviselő jelent meg a képviselőház előtt, de miután a katonai kordon nem engedte be őket, eltávoztak.

Románia tanácskozása.

Budapestről jelentik: Romániában nagy tanácskozás volt abban a kérdésben, hogy beavatkozzon-e Románia a balkáni háborúba? Az eredményt még eddig nem tudják.

Nagy lopás a fővárosban.

Budapestről jelentik: Tegnap éjjel nagy lopás volt Budapesten. Ugyanis báró Uray János nagy társaságban mutatott és közben nagy összeget tartalmazó pénztárcája eltűnt. A rögtön megindult nyomozás óriási meglepetéssel végződött. A részletek még hiányoznak.

A kocsis tragédiája.

Gazdája a cseléd társával agyonverte és egy árokba temettette.

A gyilkosok az esküdtsek előtt.

A közönség nagyarányú érdeklődése mellett egy rendkívül érdekes és bonyolult gyilkosság ügyének a tárgyalását kezdte meg ma délelőtt a debreczeni törvényszék, mint esküdtbíró. A tárgyalás előreláthatólag pár napig fog tartani.

A tárgyalás délelőtt 9 órakor vette kezdetét. Az elnök Tóth Aurél, szavazóbírók Jeney György és Ujfaluzy voltak. Az esküdtök kísérelése és az esküdtsek megalakulása után a vádlottak kihallgatása következett.

A vádlottak: Szabó István gazda és ennek Guta János, Uj Gábor és Szabó János nevű cselédei.

A gyilkosság története a következő:

Szabó István balmazújvárosi gazdaember a nála szolgálatban levő Szabó István nevű kocsisát nem kedvelte, mivel észrevette, hogy a felesége szivesebben beszél vele, mint a többi cseléddel. Sőt még ő nála — a férjénél — is többre becsülte. Ez persze sehogyse tettszta a gazdának. A múlt év december elsején ugy este 9 óratájban — miután a kukoricamorzoslást elvégezték — valami miatti összevesztés után Szabó István hasonló nevű kocsisával. Mint a többi cseléd eladta, borzasztó indulatos, vérengző ember ez a Szabó István nevű gazda. Ekkor is borzasztó düh fogta el és elkezdte rugdosni a kocsisát.

Ez persze tiltakozott ez ellen a finom beszédmód ellen és így kiáltott:

— Ne rugdosson engem, az apja erre-arra-ját!

Mire a gazda:

— Mir ne rugdossalak én, te!...

Ezzel odaszólt Guta Jánosnak:

— Hozzá már valamit, hadd végom fübe ezt a kutyát!...

Erre Guta János az istállójához támasztott törőfát kapta fel és kétszer fejbe vágta a szegény kocsisát. Az leesett. A gazda pedig beszaladt egy puskáért és féltérde ereszkedve egy lövést tett a szegény, vergődő kocsisra.

Azután epdig egy árokba betemették a holttestét és elföldelték.

A borzalmas büntény táján sohasem derült volna ki, ha a 13 éves Szekers Sándor kondásfiú a tavaszon e' nom mondta volna, hogy mit látott azon az éjje'en, akkor, mikor a falubeeleiek suttogni kezdtek az eltűnt Szabó István kocsis holttestéről.

Agy aztán kipattant a büntény, és a csendőrség kinyomozta a tetteseket, őt a szegény kocsis hulláját is megtalálták, a saját gazdájának tanyáján e'ásva.

Szabó István gazda a mai esküdtseki tárgyaláson mindezt tagadta. Ebből egy szó sem igaz, mert ő olyan jó gazda, hogy még csak egy szóra sem bántja a cselédeit.

A bűnrészességgel vádolt cselédei azonban rációfoltak. Előadták, hogy a gazda borzasztó indulatos, és vérengző ember, mindnyájan fétek tőle, mert a legcékeljebb dolgért is eütése' fenyegette őket.

A gazda után a cselédeit hallgatták ki. E'őször is Guta Jánost vezették a terembe. A'ig huszonegy éves fiatal legény. Még katonára sem volt.

Az elnök kérdésére előadja, hogyan történt az eset. Persze egészen másképp adta elő és tagadta, hogy ő ütötte volna a kocsisát. Hiszen neki jó cimborája volt.

Ezzel szemben azonban az elnök felolvassa a vallomását, melyet a vizsgálóbíró előtt tett. Ez egészen ellenkező.

Ebben a vallomásában beismeri, hogy akkor este, mikor kijöttek a kukoricamorzoslástól, a gazda összevesztett a kocsisával — és elkezdte rugdosni.

Az rákiáltott:

— Ne rugdossan engem, az apja Istenit!

Erre a' gazda odaszólt ő hozzá, hogy hozzon valami fát. Ő engedelmeskedett ennek, mert félt a gazdájától. A gazdája biztatására aztán kétszer föbe vágta. Az elsőre leesett a kocsis és a másodikat úgy mérte rá.

— Jaj Istenem, nincs aki védjen!... — nyöszörgött a szegény kocsis.

Erre a gazda így kiáltott:

— Még nem dögött meg a kutya!... — és berohant egy szobába, honnan puskát hozott ki és féltérde ereszkedve rájött a kocsisra, akit fején talált.

Ezután rudakra fektették a kocsisát és a körülbelül 112—113 épensnyire fekvő répakutba dobták. E'őzöleg azonban a gazda egy marék földet nyomott a szegény áldozat szájába, hogy az megfulladjon.

Még ő tőle — vagyis Guta Jánostól kérdezte a gazda:

— Hová vigyük? Ta'ajd ki?...

— Nem tudom!

Másnap aztán mondta neki:

— Ne féj' ösém nem lesz semmi baj!

— Mondja csak — kérdezte az elnök Guta Jánost — hát té' a gazdájától?

— Fé'ek bizony!

— ÉH aztán miért fé'?

— Mert nagyon jdu'atos, haragos ember.

— Aztán rosszu' bánt magukkal?

— Bizony rosszu'!... Még meg is üti az embert, hogy attó' kódulhat.

— Itt is fé' tőle?

— Fé'ek bizony itt is!

— De nézze, itt nem érthat magának!...

Nem látja, hogy szuronyos börtönőr van megjelölve?

— Már én i'jen természetű vagyok!...

Nagy nevetés támadt erre, s az elnök csendre intette a közönséget.

Uj Gábert vezetik be ezután.

Az elnök pár jelentéktlenebb kérdés után megkérdezi:

— Milyen természetű ember volt a kocsis?

— Jó, tréfás természetű ember volt.

— Aztán hogy dolgozott?

— Jó munkás ember volt.

— Mondja, aztán igaz az, hogy magukat elnevezte tréfából?

— Aztán maguk hogy hívták?

— Benfidensnek?

— Hát ez alatt mit értenek?

— Hogy mindig bejárt a konyhába és ott segített az asszonynak mosogatni és más kisebb munkákat.

— Hát ráért még erre is a kocsis?

— Ráért olyankor.

— Aztán jó volt hozzá az asszony?

— Jó.

— Magukhoz is?

— Mihozzánk goromba volt... Őt azonban nem szidta.

— Aztán a gazda mit szólt ehhez?

— Nem jó szemmel nézte ezt, mert a feleségét nagyon szerette. Még mondta is egy-szer, mikor a konyhában találta:

— Ide gyere be még többet!

— Aztán Guta János milyen viszonyban volt az áldozattal?

— Nem jó viszonyban. Egy nappal az eset előtt például földet hordtak és ekkor összeveszttek. Guta rákiáltott: — Ne légy mindig kisten ebben a tanyában! Tudom én azt. — Aztán össze is verekedtek.

— Hány órakor volt az estebéd akkor?

— En' jötte mki e'öb, aztán a többiek. Mikor kiértünk, Szabó István, a kocsis, rászólt Guta Jánosra, «Hun megy már az a dézsás o'áh!»

— éHt órakor volt.

— Aztán mit csináltak?

— Kukoricát morzso'tunk.

— Meddig?

— Kifenc óráig.

— Mi'jen este volt akkor?

— Szép hó'dvígós este volt.

— Fee'ég nem volt?

— e volt egy kiksi.

— A fő'd milyen volt? Porhanyós?

— Nem inkább sáros.

— rAztán, hogy volt az az eset?

Erre összeveszttek, mire a gazda meg rugta a kocsisát. Ez tiltakozott ellene, mire a gazda ráordított:

— Mir ne rugdossalak én, te!...

— Majd odaszólt Guta Jánoshoz:

— Hozzá már valamit, hadd vágom fübe ezt a kutyát.

Erre Guta János az istállóból egy törőfát hozott ki és azzal kétszer föbe vágta a kocsisát. Az a földre esett és a második ütést ott érte. Nyöszörgött.

A gazda dühösen ordított:

— Mégis él ez a bitang csavargó! Hozzá valamit. Uss rajta!

Majd a' szobájába rohant és egy puskát hozott ki.

— Megismered?

— Igen. Ez volt.

— Meddig volt távol a gazda?

— 3 vagy 4 percig.

— Aztán mit csinált?

— Föbelötte féltérdről.

— Élt még aztán?

— Igen. Halottam, hogy nyöszörgött.

— Aztán mit csináltak?

— Két sarog'ya rudat hozott Guta János és e'vítették. — kik tették rá?

— Ketten tették rá. Szabó István, a gazda a lábát, Guta János meg a kezét.

— Aztán mit látott?

— A'zt láttam, hogy eivítették az árokba, de már odéig nem láttam.

A tárgyalás foylik.

Amikor a törökök elfoglalták Konstantinápolyt.

Az 1453-iki év vészterhes volt a görög birodalomra, vesztehes egész Európára nézve, mert ebben az évben esett el Konstantinápoly, Európa legerősebb védbástyája.

Második Mohamed, kinek hatalma egész Európát rettegésben tartotta és aki már az egész keletrómai birodalmat meghódította, — most készült elfoglalni Nagy-Görögország fővárosát, hogy innen intézze Európa sorsát.

Mohamed szultán nagytehetségű, harcias szellemű férfi volt. Anyanyelvén kívül beszélt görögül, arabul; jártas volt a perzsa nyelvben, sőt latinul is tudott. Ismerte az ókor történetét, értette a geográfiát, és amatematikát, tudott rajzolni és festeni, szóval művelt ember volt. Jellemére nézve azonban kegyetlen; tultette magát a törvényeken és saját fivérét is megölette.

Konstantin császár, a Palaeologusok hazából, megértvén a veszélyt, segélykiáltásával egész Európát föltötte be, a pápának pedig megígérte, hogy a római egyhézszal egyesül, ha tőle segítséget kér.

Midőn a törökök az ostromot megkezdték, csak ötezer görög állt ki Konstantin császárral a falakra és agénuai lovag, Justiniani, az olasz segédsapatokkal.

Az ostromlók háromszázzezen voltak, háromszáz gályával és kétszáz kisebb hajóval, melyek Boporusba benyomultak. Ezeket a hajókat a genuaiaknak kellett volna görög tüzzel felgyújtani, de árulásból elmuasztották.

Az első roham április 6-án történt, az 1453-ik évben és tartott az ostrom ötvenhárom napig. Mohamed felszólította a császárt, hogy adja át a fővárost és legyen a szultán hűbérese, császári címmel. — különben népével együtt az utols óemberig kiirtatik.

Konstantin, őseinek méltón, azt felelte, hogy utolsó csepp vérig fogja megvédelmezni Konstantinápolyt.

Az ostrom sokáig tartott. Az ozmánok belefáradtak. Azonkor az a hír terjedt, hogy ötödik László magyar király, nem érezvén magát kötelezettnek azon fegyverszünet által, melyet trónralépte előtt kötöttek, Hunyady János küldi Konstantinápoly fölmentésére.

A török seregben erre a lázongás jelenségei mutatkoztak. Kényszeríteni akarták a fiatal szultánt, hogy hagyjon föl az ostrommal; de ez még néhány napi határidőt kért.

Május 29-én, hajnalban, napfölkelte előtt, általános rohamot parancsolt. Elöl rendelé azokat a csapatokat, amelyek ellene föllázadtak. Ezeknek a holttesteit föltöltötték be az árkokat. Utánuk küldé a romániai és az anatóli seregeket. Ezek is vitézül visszaverettek a görögök által.

Erre dühre fakadt a szultán. Aggukkal lövetett a küzdő tömegekbe. Nem tekintve, alattvalót vagy ellenséget talál-e a golyó. A harcolókat buzogénnyal és kardlappal kergeté a falak alá vissza. Végre a janicsárokat zudité a kiféradt hősökre. A görögök ezekkel is elfogadták a harcot.

Ebben a pillanatban gyilkos nyíl furja át Justiniani karját. A hős elsápad, elejti kardját és elhagyja helyét. Konstantin hiában kált utána. Egyedül marad kisdud csapatával.

Ekkor a szultán buzdítására még egy emberfeletti erőfeszítés történik a janicsárok részéről. Hasszán Aga fölkap a bástyára, a ló-tarkas félholddal, utána harminc embere, kik közül tizenöt azonnal levágnak. De ezek után százan és ezren öszönlök el a falakat, s a görög és olasz vitézek egyenként hullanak el kardjaik alatt.

Konstantin látván, hogy minden el van veszve, eldobja koronás sisakját, el bíbor palástját és kivont karddal vegyül a közvitézek közé, hogy a végső viadalban ő is elveszzen, föl nem ismerve azoktól, akik halálos csapást mértek fölkezt fejére.

A szerencsétlen véros már most szabad prédéra bocsáttatott és zsákmányolás közben kétezer keresztény lakost mészároltak le a bős törökök. A többi rabszolgáságra vetették. Kivételt csak azok képeztek, akik nehéz véltágsdíjat voltak képesek fizetni.

A várost különben nem pusztította el Mohamed, mert saját székvárosának szemelte ki, sőt, hogy újra benépesedjék, hogy ipar és kereskedelem újra a régi kerékvágásba kerüljön, más nagyobb városokból es helységekből öt ezer család hozatott Konstantinápolyba, amelyek rövidség kedvéért, Stambul nevet adott.

A görögöknek teljes vallásszabadságot

adott, sőt azt is megengedte, hogy maguknak pátriárkát válasszanak. Templomaikat is meg hagyta, csupán a világhírű Söfia székesegyházat alakíttatta át mecsetté, miután abból minden kincset elhordátott.

Volt pedig ebben a székesegyházban ár rengeteg kincs! A pátriárka trónusa és a papok ülései aranyozott ezüstből voltak. A szent-segértartó fölötti aranykupola tizenegyzöld mázsát nyomott. A szöszeknek arany teteje volt, amely egy száz font nehéz, drágakövekkel öklített kereszt függöt alá. A szent edények mind szinaranyból voltak. Ugyszintén a pul-Upitus és a női karzat rácszata, továbbé a hatezer gyertyatartó. A főkapu aranyozott ezüstöl volt, a többi kapu borostyánkőből, elefántcsontból vagy cédrusfából. Az előcsarnokban jászpisból faragott óriási vízmedence állott. A talaj különféle színű márvány lapokból volt összeállítva, a falak pedig bibliai történeteket ábrázoló mozaikkal kirakva.

Hová lettek mindezek a megbecsülhetetlen kincsek?

A falak mozaikját vastag agyagréteggel vakolták be, az arany és ezüst pedig a kincstárba vagy a pénzverdebe került.

A győzelem után fennen hirdeté Mohamed:

— Valamint egy isten van az égben, úgy ur legyen a földön. És az én vagyok! És Európa reszketve hallá e szavakat.

H. I.

Elítélték

a jászberényi posta sikkasztóját

A harmadszori újrafelvétel után.

A dohos ezresbankók.

Rendkívüli érdekes újrafelvétel ügyben ítékezett tegnap a szónoki kir. törvényszék büntetőtanácsa.

Egy vot' postaszolgát, akit már jogerősen fe' mentett s aki ellen beadott újrafelvételi kére'met már kétizben ejutasította, most a harmadik újrafelvételi kérelem alapján elrendelt fötárgya'eson öt évi fegyházra ítélt.

A jászberényi opstahivatalnál 1910 március 16-án az estei órákban a lezárt pénzeslevélszökből ismeretlen tettes ellopott 45.000 korona készpénzt. A 'opést a tolvaj rendkívüli nagy óvatossággal hajtotta végre, még pedig akként, hogy a 'ezért pénzeszsákok a kifosztás után elfiátta újból zárólappal s aztáni smét szabá'yszerűen 'ezérta. A jászberényi postahivatal ezt a kifosztott postaszöket oste nyöc órákor továbbította Szöonkra.

A szónoki postahivatal tíz óra után kapta meg a pénzeszsöket és nyomban konstata'ta, hogy abból a rovatoló'ap hiányzik és így nem tudta megállapítani, mit tartamazott a pénzeszsák. Mive' aznap már sem telefonon, sem távirati uton a rovat'ap után nem kérdezősködhette a jászberényi opstahivatalnál, mert itt akkor már hivatalos óra nem volt, másnap reggel távirati uton kérdezte meg, a jászberényi postahivatalt — hogy mi van a rovatappa?

A postahivatal nyomban távirati uton közölte a szónoki postahivatalnal, hogy a pénzeszsökben összesen 45.000 korona pénzkü'deménynek ke'l lennie.

Így derült ki aztán a lopás, amelynek elkövetéséve a megindított nyomozás mindajrt Cseke János postaszögát gyanusította, akit az ügyészség indítványára a szónoki kir. törvényszék vizsgálóbírója vizsgálatai fogságba helyezett. Ugyanazó nér június 27-én tartotték meg

Szöonokon a fötárgya'ást a lopás büntetével vádo't Cseke János opstaszolga emen, aki úgy a nyomozat, va'amint a vizsgálata és a fötárgya'ás folyamán konokul tagadta, hogy ő fosztotta volna ki a pénzeszsöket.

A bíróság bizonyítékok eé'gtelensége oká'ból kénytelen volt Cseke Jánost fe' menteni és nyomban szabad'ábra helyezni.

A fe' mentő itélet után a postahivatal biza'omvesztés címén elcsapta szolgálataiból Cseke Jánost, aki ezután fö' ment Budapestre, és ott a Köbényai-uti Gnz-gyárban mukás 'ent. Dr Alfay fötanácsosintézkedésére azonban a budapesti á' amrendörség állandóan figyelemmel kísérte minden 'épését, különösen pedig éeltmódját. Ennek a fe' ügyelet 'el helyezésnek az lett a következménye, hogy a posta a'ig egy év múlva a Gnz-gyártó beszerzett kimutatás szerint megállapította számszerű adatokka' , hogy Cseke János nyöc hónapig gyártó keresménye fe'ül bebizonyíthatólag 800 koronával többet költött.

Ez a'apon a posta újrafelvételi kérelemmel é't a szónoki törvényszéknel.

De ez az újrafé'vetelt ejutasította.

A postakincstár föfolyamodással é't az az ejutasítás ellen, s mikor ez a föfolyamodás a kir. itéletáblánál e' intézés ajatt állott, vérat'an epizód történt.

Cseke János a gyárra' szemben lévő Pau' Mik'ös korcsmájába járt át borozgatni. Egy alkalommal biza'masan félrehívta Paul Miklós korcsmárost é megkérdezte, töes' hajlandó volna-e neki egy darab ezer koronást ötven korona juta'omdij ellenében felváltani.

A korcsmáros vállalkozott, mire másnap regccge' Cseke János két darab ezer koronás bankjegyet adott é't neki. Pau' Miklós azza' az ürügyge' , hogy bemegy a takarékpénztárba, és ott fe'vetáttja a feltűnően dohos szagu ezres bankókat, a takarékpénztár he'gett a fökapitány-ságra ment és itt erről a gyanus pénzváltási eset-ről jelentést tett.

A rendörkapitény rende'téből azonnal detektivekmentek ki Pau' Miklós korcsmájába, ahol előzetes megállapodás szernit — Pau' Miklós a mit sem sejtő Cseke Jánosra erős szavakka' támadt rá:

— Miért adott maga nekem hamis bankókat beváltás végett?

Cseke négysszemközt lévén a korcsmárossal — s nem is sejtve azt, hogy a szomszéd szöbő' detektivek figyejnek, minden szavára, megjegyezte, hogy azok a bankók nem hamisak hane mva'ódiak. Most aztán a detektivek fogták vállatára Cseke Jánost, aki hirt'e'en átlátott a szítán, s 'etagadta volna még azt is, hogy föadta volna két darab ezresbankót é't Paul Miklós korcsmárosnak felváltás céljából.

De tagadása mit sem használt, mert a rendörség 'etartóztatta, s a postakincstár képviselőjében Alfay dr fötanácsos igényt jelentett be a 'efogtalt két darab ezerkoronás bankjegyre és ezenfelül újra fe'veteli kérelemmel é't, amelynek — most már a budapesti föügyészség utasítása fölytán a szónoki kir. ügyészség is erős szöszöloja 'ett, úgy hogy a törvényszék elrendelte az újabbi fötárgya'ást.

Tegnap tárgya'ta ezt az ügyet másodizben nyí'venos fötárgya'áson a szónoki törvényszék. A tárgya'áson Cseke János elbizakodottan tagadott s abban a vé'eményben volt, hogy ismét sikerü' kimenekülni a sévábcól.

Ebben a fe'tevésében azonban csalódott, — mert Alfay dr főpostatanácsos kérejmére a törvényszék távirati uto ne'rendelte Cseke János vot' jászberényi háziasszonyának, Kátai Sándornénak azonnali tanukénti kihallgatását. Kátainé tanuvallomásában emondotta, hogy a lopást követőéjje' Cseke nem volt a akáslán s csak reggel hatórákor jött haza. Miután megmosaodott, regge fé hét óra tájban' már említe neki, hogy a opstán nagy baj történt, ezért most az összes postai a'kalmazottak szorúlni fognak. Miután két-segíte'en volt, hogy a jászberényi postahivatal csak regge' fél 9 órákor értesült a postalopásról, a bíróság ezze' a körülménnyel igazoltnak vette a vád'ott bünösségét, aztán loáps büntetéért 5 évi fegyházra íté'te, amelyből kilenc hónaopt kitöltöttek vett a két izben ejszenvedett vizsgálatai fogsággal. Alig, hogy kihirdette az elnök az itéletet, veldjött bejelentette, hogy az itéletben megnyugszik.

CSARNOK

A fiu.

Regény.

9)

További öt perc lefolytával a pompás diszkoci már ott állott a tanítónő lakása előtt. A fényes egyenruhájú huszar leugrott a bakról, bevite ura névjegyét a tanítónőhöz, megkérdezve, vajjon Benda tábornok urat „fogadja-e”?

A kisasszony kiüzent, hogy a tábornok urat szívesen látja, mire ez elhagyta kocsiát és ünnepélyes arccal belépett a tiszta, szőlővel befuttatott földszintes házikóba.

Lendtner Mária kisasszony, a fiatal, csinos tanítónő személyesen nyitá ki a tábornok előtt szobájának ajtaját, nem annyira azért, hogy vendége iránt előzékenységet tanúsítson, mint inkább, hogy megmutassa neki, hogy merre jöjjön.

A tábornok tiszteletteljes üdvözléssel lépett a kicsiny, de csinnal berendezett szobába és a nélkül, hogy a tanítónő kézmozdulatára ügyelne, melylyel az neki helyett mutatott, hozzáfogott előre átgondolt mondókájához.

— Kisasszony! Azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek, ha meggondolatlan és illetlen meghívásom után megsértette.

A tanítónő beszélni akart, de a tábornok nem engedte szóhoz jutni.

— Higyje el kérem, hogy nem az ön iránt tartozó tisztelet hiánya —

Mari kisasszony mosolyogva hajtá meg magát — nem is az elismerés hiánya, melylyel a tudományok fölke t —

Tovább azonban a tanítónő már nem bírta; hangos kacajba tört ki, úgy hogy a

tábornok nem folytathatta beszédét. Helyette kis várta Mari kisasszony szólalt meg.

— Bocsánat, hogy tartozó tiszteletem ellenére nevettem; de ha tábornok ur szavait komolyan akarnám venni, neheztelnem kellene. Most azonban, kérem, foglaljon helyet és szíveskedjék megmondani, mi a vétkem?

— Az ön vétke?

— Nos igen, hát nem mint az iskola védnöke jön, hogy valamely mulasztásért megdorgáljon?

A tábornok szívére tette a kezét.

— Már minthogy én megdorgáljam önt? Ez valóban a legnagyobb ostobaság lenne, a melyet elkövethetnék.

— Én szintén ebben a véleményben voltam és épp ezért nem tettem eleget meghívásának. Mert nem szeretek meghunyászkodni, legkevésbé föllebbvalóim előtt.

— A kik annyival is inkább megelégedettek önnel, mert ön kötelességét valóban mintaszerűen teljesíti.

— Hála isten! ez legalább nem úgy hangzik, mintha dorgálás akarna belőle válni. De hát, ha szabad a kérdést kockáztatnom, minek köszönhetem tulajdonkép e megtisztelő szerencsét?

— Jöttöm célja csupán a bocsánatkérés. Meghívásom illetlen volt; de ismételve kérem önt, ne tekintse egyébnek, mint egy meggondolatlan elhatározás következményének.

Egész éjjel még csak szememet sem hunytam be és így nem csoda, ha reggel, okos gondolat híján, önt rapportra cizáltam. Most azonban, mint látja, úgy jöttem, mint a hogy ő feleségéhez szoktam menni, hogy ezzel mutassam meg önnek nagybecsűlésemet.

Mari kisasszony e komoly keszéd hallatára egészen zavarba jött, fűlig pirult és nagy, barna szemével kérdőleg, mintegy ijedten nézett a tábornokra.

— Tehát nem hivatalból jött hozzám, tábornok ur? kérdé vontatott, lassu hangon.

— Sőt ell. nkezőleg; nagyon is magán-

ügy, amely ide vezetett. Egy kérésem lenne kisasszonyhoz.

— Akkor bocsánatot kérek, hogy oly kevésbé vagyok előzékeny. De most mondja meg — folytatá türelmetlenül — miben lehetek szolgálatára.

— Azt hiszem, sajnálatomnak az előbbi baklövés fölött nyomatékosabban adok kifejezést, ha eredeti szándékomtól eltérve, mindenesetre fontos kérésemet most érintetlenül hagyom.

— Tábornok ur! Türelmem most már fogytán van. Ezer bomba és kartács!... mert az én apám szintén katona volt, azért tudok én is —

— Az ön atyja szintén katona volt?

— Mint őrnagy szolgált a 33. gyalogezredben. A königgrätzi csatában megsebesülve, szolgálatképtelen lett és ezelőtt négy évvel halt meg.

A tábornok e szavakra kezét nyujtá a tanítónőnek.

— Nos tehát, tábornok ur, ön katona, én katonának gyermeke; minek a sok szószaporítás? Ha valamiben szolgálatára lehetek, itt a kezem, számíthat reám.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

1 aranyozott óra csak 2 K 50.

Óriási mennyiségű óra bevásárlás folytán küld az alant.

A kiviteli árúhoz: 1 nagyszerű aranyozott, 36 órás Anker óra a legújabb systema szerint csak 2 K 50, 3 évi irásos jótállással. 3 db átvételnél 6 K 50, 5 darab átvételnél 10 K 50. Utánvétellel küldi a Preuss-Schles. Exporthaus

A. Gelb, Krakau.

A B. Nem megfelelőért a pénz vissza.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos orőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

Készít a legrövidebb idő alatt és legjutányosabb árban mindenféle nyomtatványt.

NÉVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Báli meghívók elismert legjutányosabb árban.

„UJ DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250. 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130. Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, - láncz kor. 125.

Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza. Utánvét mellett szállít az óra áruháza:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 57-882.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmarkosabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen, mint a fájdalom-ésillapító bedörzsöléshez közzvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinek legismertebb népszere.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökerekes gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fillér. Ot darabé 1 kor. 80 fillér. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidkru üzlete (Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikül, arcfátyon harisnya és

párisi ujdonságokban.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gözmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be

Nvoniafótt Horovitz Zsmond könyvnyomtatásában, Debreczen Darvas-utca 7. Typograph szétüőpés szedve.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyeresémet tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyének ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, vasúti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik az összes bankügyletekkel
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám.

Apró hirdetések.

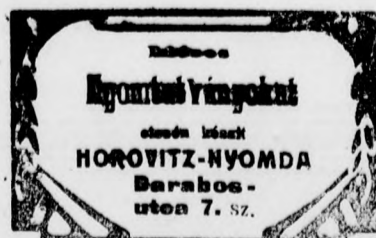
Levélbélyegekben is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasznak szükséges levélbélyeg mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, szitalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLGÓSÓ és jó órák, ékezetek legolcsóbban szereshetők be Gasparik Ádám órák és ékezeteknél Debreczen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

TÉLI FAJALMÁT másszanként 42 K. 5 kgr. postakosár 2-50 fillér utánvételt mellett szállít: Nagybányai gyümölcsértékesítő Rt..

Makulatura papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca-telnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-8 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyanínt Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér.)** és annak összes magyarországi fiókirodái

Értesítés!

Az alulírottól kapható Dvorzák János pápai praelátus „Idézetek tára” cz. közel 1000 szerzőtől 4154 idézetet tartalmazó hírneves örökbecsű munkája. Szemelvények a hazai és külföldi modern klasikai az egyház és világirodalomból, gyöngyök a szent Átyák műveiből vallás-erkölcsi vezéreszmék kitűnő férfiak irataiból, közmondások a magyar népéletből, kalászkok a szépirodalom mezejéről képezik foglatatát.

A közel 500 oldalra terjedő vaskos művet míg a csekély készlet tart, egész vászon díszkötésben leszállított áron 4 koronáért küldeni kész vagyok.

Kecskemét, 1912 okt. hó 30.

Kontz János

II. ker. Mária-város Cserép-u. 15.

Jegyzet: Szétküldés csakis postautánvétellel.